67
Dieren in de veehouderij

Aan de orde is het **VAO Dieren in de veehouderij (AO d.d. 29/10)**.

De **voorzitter**:
We hebben ook dieren ín de veehouderij. Wij zijn bij dat VAO aangekomen, met als eerste spreker van de zijde van de Kamer mevrouw Ouwehand, in plaats van de heer Wassenberg, die op mijn papier staat. Ik geef graag het woord aan mevrouw Ouwehand. Zij spreekt ook namens de Partij voor de Dieren.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD):
Voorzitter, dank u wel. De Kamer, en zeker ik, heeft altijd heel veel kritische vragen aan de minister, maar de minister had ook een kritische vraag aan mij, eigenlijk al een poosje. Ik sta erom bekend dat ik af en toe rond cultuurdebatten platen van Nederlandse bands uitdeel aan de cultuurwoordvoerders. De minister vroeg een keer: waarom krijg ik nooit een muziekje van jou? Ja, terechte vraag. Terechte vraag. Dus ik heb daar een poosje over nagedacht. Ik moet steeds aan de minister denken als ik deze draai. Het is een Britse band, maar goed, Britse bands kunnen die steun nu ook wel eventjes gebruiken. De band heet: Goat Girl. Het zijn vier vrouwen. Ze spelen gitaar. Ik hoop dat de minister het heel leuk vindt en hard gaat meezingen in de auto. Dus die overhandig ik haar zo. Sorry dat het zo lang heeft geduurd. O, de bode kan het geven.

De **voorzitter**:
Fantastisch.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD):
Heel goed. Voorzitter, ik kwam op deze band — muziek is natuurlijk superleuk — vanwege een ernstige kwestie: de geiten. Vlak voordat deze minister aantrad, werden we wakker geschud omdat in bokkenmesterijen de sterftepercentages zo hoog waren dat we er allemaal heel erg van schrokken. Bokjes worden geboren omdat geiten melk produceren, die vervolgens naar mensen gaat. Die dieren overleven dat vaak niet. We vonden het onacceptabel. Toch is ervoor gekozen om de sector een plan te laten maken. We zijn nu drie jaar verder en er zijn geen verbeteringen. Dus de Partij voor de Dieren dient opnieuw een motie in ten behoeve van de bokken en de geitjes.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat bokjes die geboren worden in de melkgeitenhouderij vrijwel altijd direct na geboorte van de moeder worden gescheiden;

constaterende dat schrikbarend hoge aantallen bokjes en overtollige geitenlammetjes ernstig ziek worden en sterven nadat ze bij hun moeder zijn weggehaald;

constaterende dat het vrijblijvende plan van aanpak van de sector geen noemenswaardige verbetering heeft opgeleverd voor de dieren;

spreekt uit dat zowel de percentages als de daadwerkelijke aantallen bokjes die te kampen hebben met een zeer slechte gezondheid of zelfs sterven nog altijd onacceptabel hoog zijn;

spreekt uit dat maatregelen om ziekte en sterfte onder bokjes te voorkomen uit moeten gaan van de intrinsieke waarde van het dier en zowel het welzijn van de bokjes als dat van de geiten moeten dienen;

verzoekt de regering zelf een plan van aanpak op te stellen waarin concrete doelen worden gesteld voor het voorkomen van ziekte en sterfte onder bokjes en waarin het welzijn en de intrinsieke waarde van zowel de geiten als hun jongen voorwaardestellend zijn,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Ouwehand. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 1156 (28286).

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD):
Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**:
Dank u wel. Ik kijk naar mevrouw Bromet. Nee, zij heeft geen bijdrage. Dan gaan we naar de heer Geurts.

De heer **Geurts** (CDA):
Voorzitter. Gezien de muziekvoorkeur van mevrouw Ouwehand denk ik dat een glasverzekering wel verstandig is, want de ramen denderen je huis of je auto uit. Maar voor de rest heb ik er geen verstand van en laat ik het graag aan haar over, zeg ik tegen mevrouw Ouwehand.

De **voorzitter**:
Maar ze komt toch even naar voren lopen. Daar geef ik haar graag de gelegenheid toe.

De heer **Geurts** (CDA):
Die muziek is redelijk heavy, zo heb ik weleens begrepen.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD):
Als u er ook een wilt, neem ik voor u een cd'tje mee van Goat.

De heer **Geurts** (CDA):
Goed. Dat laat ik aan mevrouw Ouwehand. 1-0.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de dreigende situatie rondom de Afrikaanse varkenspest, met name vanuit Duitsland, zorgwekkend is;

constaterende dat de aanhoudende droogte bij beuken- en eikenbomen een overlevingsreactie oproept waarbij deze bomen extra beukennootjes en eikels genereren;

constaterende dat deze overproductie ervoor zorgt dat de vitaliteit van bomen afneemt, maar dat zij een zegen is voor wilde zwijnen;

constaterende dat als wilde zwijnen toegang tot meer voedsel hebben, dit resulteert in meer jonge wilde zwijnen;

verzoekt de regering in overleg te treden met terreinbeherende organisaties en met faunabeheereenheden om de juiste constructie te vinden om deze vicieuze cirkel te doorbreken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Geurts. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 1157 (28286).

Er is een vraag voor u van de heer Wassenberg.

De heer **Wassenberg** (PvdD):
De heer Geurts maakt zich nu zorgen over een teveel aan eikels en beukennootjes, maar vindt hij het niet een veel groter probleem dat allerlei jagers die dieren gaan bijvoeren om ze op die manier ook wat makkelijker schotklaar te maken?

De heer **Geurts** (CDA):
Nou, woonachtig tegen het Veluwemassief aan, maak ik me veel meer zorgen over mensen die niet jagen die dieren bijvoeren en aankloppen bij een caravan. Dat is dan weer niet de bedoeling. Daar maak ik me veel meer zorgen over dan over jagers die jagen.

De **voorzitter**:
Dank u wel. We gaan geen discussie voeren. Dan kijk ik naar de heer Graus om te zien of hij in dit VAO nog een inbreng heeft. Jazeker. Gaat uw gang.

De heer **Graus** (PVV):
Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ondanks dat bijna al mijn moties altijd ontraden worden, terwijl ze hartstikke goed zijn en ooit zullen worden overgenomen, blijf ik volhouden. Al mijn moties over dieren zijn ontraden, maar bijna het hele VVD-programma over dieren bestaat eruit, uit ontraden, niet-aangenomen moties van mij, dus ik heb dan toch een aanjaagfunctie. Ik houd altijd vol, want ook al halen mijn moties het nu niet, ze worden vanzelf overgenomen. Zo gaat het altijd. Ik zeg altijd: don't imitate, innovate. Het maakt niet uit voor de dieren, als het er maar komt. Als wij straks weg zijn, worden wij als persoon toch allemaal vergeten, dus het gaat om wat we voor de dieren doen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering om een plan van aanpak tegen hittestress bij landbouwhuisdieren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Graus. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 1158 (28286).

De heer **Graus** (PVV):
Ik heb ook weleens gevraagd om een boomplantdag te organiseren bij boeren, want je ziet dat de dieren zich verdringen om een schaduwplekje te vinden. Ik heb bij 32°C weleens schapen in de wei zien staan bij één plateauwagen; ze wilden allemaal onder die plateauwagen, maar dat ging niet. Er moet ook een beter plan van aanpak voor transporten komen.

De **voorzitter**:
Mevrouw Lodders heeft een vraag voor u.

Mevrouw **Lodders** (VVD):
Ik ben even op zoek naar wat de heer Graus nou precies bedoelt met deze motie, want volgens mij is er de afgelopen twee jaar, met die warme zomers, juist enorm geïnvesteerd in een hitteplan. Daar heb ik zelf ook vragen over gesteld tijdens het AO.

De heer **Graus** (PVV):
Dat klopt. Er zijn zelfs mensen van de politie die beelden hebben gemaakt bij slachthuizen. Dan staat er een vrachtwagen van misschien wel vierhoog, of in ieder geval driehoog, met twee van die ventilatortjes erop waar je nog geen blaadje mee van tafel waait. Dat werkt natuurlijk niet. Met alle respect, er zijn heel veel dieren die sterven aan hittestress, ook in de wei. Beschutting tegen koude is belangrijk voor dieren, maar beschutting tegen hitte zeker ook. Dieren kunnen er niet tegen. Een konijn kan al sterven als het boven

de 24°C is. Als een konijn in de zon staat, sterft het gewoon ter plekke. En daar wordt niets aan gedaan. Ik vind dat er ook voorlichting moet komen, zelfs over gezelschapsdieren; ik had het net over konijntjes. Maar ik heb het nu specifiek gevraagd voor landbouwhuisdieren, want daar ging het AO over en daar gaat ook het VAO over. Dus ik vraag specifiek om een plan van aanpak tegen hittestress bij landbouwhuisdieren.

De **voorzitter**:
En uw volgende motie?

De heer **Graus** (PVV):
En in de wei en ook bij transport.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

verzoekt de regering om spoedige uitvoering van de motie-Graus (33400-XIII, nr. 127) ten behoeve van een beter verdienmodel voor de kleine gezins- en familiebedrijven (ten laste van de machtige retailers) en om de afbouw van de bio-industrie mogelijk te maken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Graus. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 1159 (28286).

De heer **Graus** (PVV):
Voorzitter. Voordat iemand ook deze jip-en-janneketaal niet mocht begrijpen, boeren zijn ooit gedwongen tot bio-industrie ten behoeve van hun verdienmodel. Ze moesten meer dieren gaan houden om een goede boterham over te houden. Wij willen dat er een beter verdienmodel komt ten laste van de retailers. Die motie van mij is vrijwel unaniem aangenomen. Dan kunnen de boeren het met minder dieren af. En dan zijn we ook af van die verschrikkelijke bio-industrie. Want wij zijn voor de kleine gezins- en familiebedrijven.

De **voorzitter**:
Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de heer Moorlag.

☐

De heer **Moorlag** (PvdA):
Voorzitter. In tegenstelling tot wat heel veel mensen denken, worden er in Nederland nog kippen in kooien gehouden. Dat zijn zogeheten koloniekooien en het zijn er echt miljoenen. Dat is slecht voor het dierenwelzijn. Een aantal landen in Europa faseert het houden van kippen in kooien uit. Duitsland gaat dat in 2025 doen, Tsjechië heeft dat ook al gedaan. Zelfs in Amerika zijn er staten die het houden van kippen in kooien verboden hebben. Dus als je het hebt over een gelijk speelveld, dan is er geen enkele reden om hier het houden van kippen in kooien nog toe te staan. Daarom de volgende motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat een deel van de kippen in Nederland nog in kooien wordt gehouden;

verzoekt de regering het houden van kippen in kooien zo snel mogelijk uit te faseren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Moorlag. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 1160 (28286).

Dank u wel. Dan kijk ik naar de heer Futselaar. Hij heeft ook nog behoefte aan spreektijd. En meteen al even naar mevrouw Lodders voor straks. Ik zie dat zij ook nog wil spreken.

☐

De heer **Futselaar** (SP):
Sorry, voorzitter. Ik probeer het snel te doen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat Nederlandse slachthuizen met regelmaat in opspraak komen vanwege het onvoldoende naleven van regelgeving met betrekking tot dierenwelzijn;

overwegende dat Nederlandse slachthuizen met regelmaat in opspraak komen vanwege het onvoldoende naleven van arbeidsvoorwaarden en voorschriften ten aanzien van beloning, veiligheid, huisvesting en hygiëne;

constaterende dat de Nederlandse slachtindustrie op grote schaal gebruikmaakt van werknemers met een flexibel arbeidscontract;

constaterende dat hierdoor de positie van werknemers in de sector onveilig en kwetsbaar is;

constaterende dat hierdoor tevens het dierenwelzijn onder druk komt te staan;

constaterende dat de commissie-Roemer een uitgebreid advies heeft uitgebracht ten aanzien van de positie van arbeidsmigranten;

constaterende dat de slachtindustrie in Duitsland is overgegaan tot het bieden van vaste contracten;

roept de regering op om per direct over te gaan tot het stellen van vaste contracten als norm voor de slachtindustrie;

roept de regering op om te komen met een plan van aanpak om de positie van werknemers in specifiek de Nederlandse slachtindustrie te versterken en hierbij de koppeling te leggen naar het verbeteren van naleving van dierenwelzijnswetgeving;

roept de regering op om hierbij advies van vakbonden, de commissie-Roemer en dierenwelzijnsorganisaties te betrekken,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Futselaar. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 1161 (28286).

De heer **Futselaar** (SP):
Voorzitter. Dat was de langste motie die ik in jaren heb ingediend. Dat zegt iets over mijn gevoel erover.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de minister voorstelt om de brandveiligheid van stalcomplexen en verbetering van het dierenwelzijn mee te nemen als criterium voor de beoordeling van subsidieaanvragen voor de Subsidiemodules brongerichte verduurzaming stal- en managementmaatregelen (Sbv);

van mening dat hiermee een stap in de goede richting wordt gezet die qua ambitieniveau verdere opschaling verdient;

van mening dat gemeenschapsgeld zorgvuldig gelabeld en ingezet dient te worden;

verzoekt de regering om het verbeteren van dierenwelzijn en de brandveiligheid van stallen als harde voorwaarde te stellen voor het in aanmerking komen voor de Sbv,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Futselaar. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 1162 (28286).

De heer **Futselaar** (SP):
Dank u, voorzitter.

De **voorzitter**:
Dank u wel. Dan geef ik het woord aan mevrouw Lodders. De heer Futselaar sprak namens de SP en mevrouw Lodders spreekt namens de VVD.

☐

Mevrouw **Lodders** (VVD):
Voorzitter, ook hier geen motie. Ik wil even terugblikken op het algemeen overleg dat we hebben gehad over dieren in de veehouderij. Ik heb stilgestaan bij onder andere de vogelgriep. Ik heb samen met de heer Geurts nog een set vragen liggen. Deze zijn nog niet beantwoord. Ik vraag de minister om die zo snel mogelijk te beantwoorden, omdat het wel heel actueel is als we kijken naar de situatie in het land.

Dan het tweede punt dat ik hier aan de orde wil brengen. Ik heb tijdens het debat — ik was overigens niet de enige — vragen gesteld over de kalversector. We hebben daar ook bij de begrotingsbehandeling kort bij stilgestaan. Ik weet dat de minister in gesprek is geweest met deze sector, maar er zijn verschillende sectoren die de last van corona nu echt als een hele zware last op hun schouders hebben, omdat ze gewoon niet kunnen afzetten aan de horeca. De kalversector is er een, de heer Geurts gaf net bilateraal de vleeskoeiensector aan, maar er zijn er natuurlijk meer; we hebben het eerder gehad over de eendenhouderij. Mijn vraag is of de minister al iets kan zeggen hierover of op z'n minst kan aangeven wanneer ze hierop zal reageren. Als dat niet vanavond kan, hoop ik dat zij op korte termijn met een brief aan de Kamer kan komen.

Voorzitter, hartelijk dank.

De **voorzitter**:
Dank u wel. Ik schors de vergadering voor een paar minuten om de minister alle moties te geven, die zij dan van een appreciatie kan voorzien. Het zijn er zes.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

☐

Minister **Schouten**:
Voorzitter. Allereerst natuurlijk hartelijk dank aan mevrouw Ouwehand voor het bandje, zoals ze dat altijd noemt. Ik heb al even snel naar een interview met Goat Girl gekeken en ik heb begrepen dat hun vorige album begon met het statement: I am a country sleaze, nobody will mess with me. Dat vond ik toch wel een soort van … Nou, "toepasselijk" zou ik niet willen zeggen, maar ik kan wel een soort begrip opbrengen voor dat statement. Ik denk dat mevrouw Ouwehand dat ook wel kan.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD):
Ja, precies, want ik denk dat dit niks afdoet aan de credibility van de minister bij de boeren. Én het is een cd voor de dieren, én er is een verwijzing naar country. Hier kan niets misgaan!

Minister **Schouten**:
Helemaal goed. We hebben de muzieksmaak van mevrouw Ouwehand weer even doorgenomen, voorzitter. Ik zal er met heel veel vreugde naar luisteren. Ik houd ook wel van wat steviger muziek, dus het is geen enkel probleem dat de ruiten van de auto dan zullen gaan rinkelen. Ik zal het ook nog even overleggen met degene die de auto bestuurt, maar dat komt volgens mij goed.

De motie van mevrouw Ouwehand op stuk nr. 1156 gaat over de bokjes en het plan van aanpak van de sector om de gezondheid van de dieren te bevorderen. Er ligt een plan van aanpak, waarin al een aantal acties is genomen. Ik wijs bijvoorbeeld op de aanpassing van de I&R-registratie waardoor de jonge dieren eerder in beeld zijn, op het duurmelken en op alle acties die worden ondernomen om de bokjes goed te verzorgen. Ik wil dat het plan van aanpak, dat op onderdelen dus al wordt uitgevoerd, nog verder uitgevoerd wordt. Daar worden ook echt vorderingen in gemaakt, dus ik ontraad deze motie.

De **voorzitter**:
Mevrouw Ouwehand heeft een korte vraag.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD):
Mag ik de minister dan een voorstel doen? Ik heb de motie ingediend omdat Eyes on Animals, die er toen al voor zorgde dat we ons realiseerden wat er gebeurde in de bokkenmesterijen, vervolgonderzoek heeft gedaan. De minister zal dat rapport nog niet hebben kunnen lezen, maar als zij daar snel op reageert, kan ik de motie misschien even aanhouden. We moeten dan wel kort na het kerstreces besluiten wat we verder doen met de bokjes. Kan de minister toezeggen dat ze snel op dat rapport reageert? Dan houd ik mijn motie nog even aan, want ik denk dat de minister ook schrikt van de laatste ontwikkelingen.

Minister **Schouten**:
Ik heb inderdaad geen kennis van een rapport van Eyes on Animals. Ik weet ook niet welk rapport dat dan zou moeten zijn. Mevrouw Ouwehand zou er misschien gewoon even vragen over moeten stellen. Dat lijkt me wat gerichter dan dat ik in het algemeen op een rapport ga reageren. Of dat voor de kerst nog lukt, vind ik wel wat ambitieus. Ik wil ook geen verwachtingen wekken.

De **voorzitter**:
Ik kijk even naar mevrouw Ouwehand.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD):
Dat begrijp ik. Het ligt voor in de procedurevergadering. Ik hoop dat de commissie ons steunt om een reactie van de minister te vragen. Laten we dan afspreken dat we ergens in januari besluiten hoe het verdergaat met de bokjes. Dan kan de minister na het kerstreces reageren. We doen het via de procedurevergadering. Voor nu houd ik mijn motie even aan.

De **voorzitter**:
Dank u wel.

Op verzoek van mevrouw Ouwehand stel ik voor haar motie (28286, nr. 1156) aan te houden.

Daartoe wordt besloten.

Minister **Schouten**:
Ja, en de vragen van de commissie zie ik dan tegemoet.

De tweede motie, op stuk nr. 1157, gaat over wilde zwijnen. Zoals de heer Geurts weet, zijn de provincies de aangewezen instantie om met de terreinbeheerders te overleggen hoe het beheer op de meest passende wijze kan worden uitgevoerd. Dat gaat goed. De provincies nemen die rol ook echt op zich. Ik ben in het algemeen in overleg met de faunabeheereenheden en de provincies om ook over het afschot te praten en in te zetten op de reductie van het aantal zwijnen, met name met het oog op de verspreiding van de Afrikaanse varkenspest. We hebben een roadmap preventie Afrikaanse varkenspest. Die is in mei gereedgekomen. Er staan ook afspraken met de provincies in over onder andere risicogebaseerd populatiebeheer. Er zijn dus al de nodige acties. De provincies hebben de lead. Ik ontraad in dat licht deze motie.

Dan de motie op stuk nr. 1158 van de heer Graus waarin hij vraagt om een plan van aanpak tegen de hittestress. Er zijn echt al heel wat zaken in gang gezet. De sector zelf, LTO, heeft een hitteplan opgesteld, waarmee al de nodige dingen worden gedaan. We hebben ook afspraken gemaakt met de slachthuizen hoe zij moeten omgaan met heel hoge temperaturen. We hebben de 30°C- en de 35°C-gradenregels ingesteld, zoals de heer Graus weet. We hebben dus echt al het nodige gedaan. Ik ontraad deze motie.

De **voorzitter**:
Heel kort, anders redden we het echt niet voor half negen.

De heer **Graus** (PVV):
Ik noemde net een voorbeeld, waarvan ik foto's en filmbeelden heb. Dan staat er zo'n varkenstransport in de zon bij een slachthuis en dan staan er twee van die kleine ventilatortjes, die je ook in een Chinees restaurant ziet. Je haren gaan er nog niet van bewegen en die moeten dan zo'n hele vrachtwagen in de buitenlucht koelen. Dat gaat helemaal niet, dat kan helemaal niet.

De **voorzitter**:
En uw vraag is?

De heer **Graus** (PVV):
De varkens die in het midden staan, krijgen helemaal geen ventilatie. Het werkt dus allemaal niet. Kijk, er wordt veel gedaan. De minister heeft een goed begin gemaakt ook met de e-collar van meneer Von Martels, maar er wordt nog niet genoeg gedaan. Ik heb ook op de weiden gewezen. Daar staan de beesten in de volle zon.

De **voorzitter**:
U wilt een plan van aanpak. Ik geef het woord aan de minister. Een plan van aanpak of niet? Ontraden of oordeel Kamer?

Minister **Schouten**:
Ik heb al gezegd dat we op heel veel onderdelen al actie hebben ondernomen, dus ik ga geen plan van aanpak maken. Ik ontraad de motie.

De **voorzitter**:
Dank u wel. Dan de motie op stuk nr. 1159.

Minister **Schouten**:
Deze motie is een algemene motie over een beter verdienmodel. Ik vind het verdienmodel buitengewoon belangrijk. Daar zijn we bijna elke dag mee bezig. We stimuleren ook andere zaken, zoals de korte ketens. Er is een ondernemersagenda, die de Kamer ook heeft gekregen. We hebben het wetsvoorstel over oneerlijke handelspraktijken. We hebben echt heel veel zaken hierop ingezet. Ik denk dat we daarmee onderdelen van de motie al hebben opgepakt. Ik ontraad de motie, want we zijn al bezig.

De **voorzitter**:
Dan gaan we naar de motie op stuk nr. 1160.

Minister **Schouten**:
Deze motie gaat over het houden van kippen. Ik heb daar onlangs op gereageerd. De Europese Commissie heeft recent een advies gevraagd aan de EFSA over dierenwelzijn bij onder andere de huisvesting van leghennen. De Commissie zal komend voorjaar een reactie geven op het burgerinitiatief End the Cage Age. Ik heb de Kamer al gezegd dat ik naar aanleiding van deze uitkomsten zal bezien wat we daarmee gaan doen. Ik wacht die onderzoeken af en in dat licht ontraad ik de motie.

De **voorzitter**:
Dan de motie op stuk nr. 1161.

Minister **Schouten**:
Ja, die gaat over de commissie-Roemer. Ik heb met de heer Roemer zelf gesproken. Ik moet dit echt met andere collega's in het kabinet bespreken, want dit is echt het domein van mijn collega van SZW. Het gaat over de positie van werknemers in de slachterijen en dat ligt echt bij de collega van SZW. Ik zou de heer Futselaar willen aanraden om bij hem een motie in te dienen. Ik kan er zo niks mee, dus ik moet 'm ontraden, maar nogmaals het advies om de motie elders in te dienen.

De **voorzitter**:
De heer Futselaar schudt van nee. Hij wil de motie graag in stemming brengen.

Minister **Schouten**:
Dan wil ik wel aangetekend hebben dat ik het doel deel om de positie van die werknemers te verbeteren. Dat is ook waarom ik zelf met de heer Roemer gesproken heb. Ik wilde weten wat de aanbevelingen behelzen. Het kabinet heeft daarop gereageerd.

Tot slot de motie op stuk nr. 1162 van de heer Futselaar, die de regering verzoekt om het verbeteren van dierenwelzijn en de brandveiligheid van stallen als harde voorwaarde te stellen voor het in aanmerking komen van de Sbv. We hebben in de Sbv al de afwijzingsgrond opgenomen. Het dierenwelzijn en de brandveiligheid mogen niet verslechteren. Dat zit er expliciet in. Daarnaast worden innovatieprojecten hoger gerangschikt als die meer bijdragen aan het dierenwelzijn en de brandveiligheid. Wij doen op dat punt dus al de nodige zaken. Denk aan de voorwaarden die we hebben gesteld. We zullen ook nog in de evaluatie van de regeling kijken of de innovatieprojecten in voldoende mate zijn gericht op het dierenwelzijn en de brandveiligheid. We hebben daar dus echt alle zaken in opgenomen. Daarom moet ik deze motie ontraden. Dat is dus niet omdat we het niet doen, maar juist omdat we het wel doen.

De **voorzitter**:
Helder. Dan waren er nog twee vragen van mevrouw Lodders.

Minister **Schouten**:
Ja, dat klopt. Mevrouw Lodders heeft gevraagd of ik de vragen over de vogelgriep snel kan beantwoorden. Ik zal kijken of we dat kunnen doen. Ik onderschrijf de zorgelijke situatie ten aanzien van de vogelgriep op dit moment.

Dan in den brede over de sectoren die het nu zwaar hebben. Het gaat inderdaad breder dan alleen de kalversector. Ik kan alleen maar zeggen dat morgen meer bekend wordt over het steunpakket. Ik zou daarnaar willen verwijzen. Ik kan daar nu niet op vooruitlopen. Dat is echt aan de collega's die daarmee bezig zijn geweest. Het kabinet kiest voor generieke maatregelen, maar probeert die wel zo breed mogelijk toepasbaar te maken.

Mevrouw **Lodders** (VVD):
Ik begrijp dat. Dat is ook de reden waarom ik de vraag iets opener gesteld heb, om vanavond het antwoord hierop te krijgen. Tegelijkertijd vraag ik wel of er na de persconferentie van morgenavond — ik heb gezien dat deze minister daar niet bij aan zal schuiven — een duiding kan komen over hoe we met de landbouwsectoren omgaan. Ik denk dat dat wel belangrijk is. Dat belang hebben meerdere partijen de afgelopen weken en maanden uitgesproken.

Minister **Schouten**:
Zeker. Ik heb steeds aangegeven dat ik in het kabinet zal wijzen op het belang van die sectoren. Daarbij is het uitgangspunt natuurlijk de generieke regelingen. Ik denk dat het belangrijker is dat we aan de landbouwsectoren laten zien wat de steunmaatregelen voor ze kunnen betekenen. Maar nogmaals, ik kan daar echt niet op vooruitlopen. Het is echt aan het kabinet. Ik ben overigens nooit bij die persconferenties aanwezig, maar dat wil niet zeggen dat ik me er niet tegenaan bemoei.

De **voorzitter**:
Dank u wel.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**:
Over de moties van dit VAO wordt volgende week dinsdag gestemd. Dat geldt overigens ook voor de moties van de andere VAO's en het VSO.